

prima instanță: (Curtea de Apel Cahul) V. Movilă

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecători

Svetlana Filincova
Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Banca Comercială „Moldova-Agroinbank” societate pe acțiuni la cererea depusă de lichidatorul Popa Valeriu în cadrul procesului de insolvență a debitorului Cooperativa Agricolă de Producție „Goteșteanca” privind validarea poprii creanței terțului poprit Banca Comercială „Moldova-Agroinbank” societate pe acțiuni,

împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2016, prin care a fost validată poprirea și încasată de la terțul poprit Banca Comercială „Moldova-Agroinbank” societate pe acțiuni în beneficiul Cooperativei Agricole de Producție „Goteșteanca” suma de 35802,45 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1074,07 lei,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2009 Cooperativa Agricolă de Producție ”Goteșteanca” a depus la Curtea de Apel Economică cererea introductivă, prin care a solicitat intentarea față de sine a procesului de insolvență, motivând incapacitatea de plată a debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 19 septembrie 2009 a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvență față de Cooperativa Agricolă de Producție ”Goteșteanca”.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 14 decembrie 2009 s-a intentat procesul de insolvență față de Cooperativa Agricolă de Producție ”Goteșteanca”.

S-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței II „Popa Valeriu”, deținător al licenței seria A MMII nr. 026822 din 14 decembrie 2007 și certificatului nr. 9711 din 14 decembrie 2007.

S-a convocat prima adunare pentru audierea raportului administratorului și de validare a creanțelor pentru 29 ianuarie 2010, ora 11.00 în incinta Curții de Apel Economice (mun. Chișinău, bl. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, bir. 6).

S-a propus creditorilor Cooperativei Agricole de Producție ”Goteșteanca” să depună creanțele în Curtea de Apel Economică pînă la adunarea de validare.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 21 martie 2013 s-a decis intrarea debitorului Cooperativa Agricolă de Producție "Goteșteanca" în faliment, cu desemnarea lichidatorului Popa Valeriu.

La 28 iulie 2016 lichidatorul Popa Valeriu a depus la Curtea de Apel Cahul cererea de validare a popririi, prin care solicită validarea popririi în suma datoriei 35802 lei 45 bani, și încasarea acestei datorii de la Banca Comercială "Moldova Agroindbank" societatea pe acțiuni în beneficiul Cooperativei Agricole de Producție "Goteșteanca".

În motivarea cererii de validare a popririi lichidatorul Popa Valeriu a reiterat că, în baza art.126 alin.(2) a Legii insolabilității, lichidatorul prin somație din 07 iulie 2016 a înființat poprirea asupra datoriei Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societatea pe acțiuni în sumă de 35802,45 lei, derivată din achitarea creanței creditorului garantat în sumă de 860049,05 lei, care a fost transferată în suma creanței validate, fără a se reține cheltuielile de validare și valorificare a masei debitoare, care potrivit calculului constituie: cheltuieli de validare 27201,96 lei (860049,05x0,04) și cheltuieli de valorificare 8600,49 lei (860049,05 x 0,01). Datoria de 35802,45 lei sunt cheltuielile de validare și valorificare a masei debitoare, suportate de către Cooperativa Agricolă de Producție „Goteșteanca” și neachitate de Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societatea pe acțiuni.

Terțul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni necătând la faptul achitării de către administratorul insolabilității a creanței validate creditorului garantat în sumă de 860049,05 lei, fără reținerea cheltuielilor de validare și valorificare a masei debitoare, nu și-a onorat obligațiunea de achita aceste cheltuieli.

Achitarea creanței creditorului Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni a fost efectuată în baza Legii insolabilității nr.632 din 14 noiembrie 2001, potrivit căreia, art.129 alin.(1),(3),(4): "(1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și valorificare, care sînt introduse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța creditorului garantat. (3) Cheltuielile de validare cuprind cheltuieli de stabilire de fapt a valorii bunului și a drepturilor asupra lui. Ele sunt fixate în proporție de 4% din produs. Cheltuielile de valorificare se fixează în proporție de 5% din produs. Dacă cheltuielile reale de valorificare sunt considerabil mai mari sau mai mici, atunci ele se fixează în cuantumul lor real.

Susține că lichidatorul a transferat integral creanța validată în sumă de 860 049,05 lei, fără reținerea cheltuielilor de validare și valorificare a masei debitoare și în felul acesta Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni a obținut nejustificat suma de 35802,45 lei.

În drept, invocă prevederile art. 126 din Legea insolabilității.

Prin somația din 07 iulie 2016 expediată Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni, în temeiul art.126 din Legea insolabilității, lichidatorul Popa Valeriu, a somat terțul poprit privind executarea, în termen de 5 zile de la recepționarea popririi.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2016 s-a validat poprirea terțului Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni, instituită de lichidatorul Popa Valeriu în cadrul procedurii de insolabilității debitorului Cooperativa Agricolă de Producție "Goteșteanca".

S-a încasat de la terțul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni în beneficiul Cooperativei Agricole de Producție ”Goteșteanca” în proces de insolabilitate suma de 35802,45 lei, în contul stingerii datoriei pentru cheltuielile de validare și valorificare a masei debitoare.

S-a încasat de la Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni taxa de stat în mărime de 1074, 07 lei.

La 04 noiembrie 2016, Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolabilitate, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2016 și transmiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, la examinarea cererii de validare a poprii instanța de insolabilitate a încălcat normele de drept procedural și anume pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Susține recurentul că, pentru ședința de judecată din 07 octombrie 2016, Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni nu a fost citată legal. Lichidatorul a expediat corespondența la o adresă greșită și anume la filiala Cantemir, însă dat fiind faptul că Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni este persoană juridică, potrivit legislației instanța era obligată să o citeze la sediul băncii și nicidecum la filială.

Referitor la emiterea hotărârii de validare a poprii consideră că cheltuielile de validare și valorificare nu sunt puse pe seama creditorului, acestea urmând a fi încasate de la debitor.

După achitarea sumei de 860 049,05 lei, administratorul procesului de insolabilitate a debitorului Cooperativa Agricolă de Producție ”Goteșteanca” nu a prezentat Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni, în calitate de creditor garantat, dovada vânzării bunurilor cu garanții, n-a informat despre faptul că mijloacele bănești obținute în urma valorificării bunurilor mobile gajate n-au fost suficient pentru acoperirea cheltuielilor de validare și valorificare și nici n-a solicitat băncii achitarea acestora până la 23 februarie 2016, considerând că s-a prezumat că cheltuielile au fost scăzute din produsul obținut din valorificarea bunurilor mobile gajate, iar în rest s-a acoperit creanța Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni.

În opinia recurentului, în lipsa unor astfel de informații banca a prezumat că mijloacele bănești obținute în urma valorificării bunurilor mobile au fost satisfăcute pentru acoperirea și a cheltuielilor de validare și valorificare, iar eroarea admisă de lichidator nu poate fi imputată Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni și nu poate constitui temei pentru satisfacerea cererii de validare a poprii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale respectivei legi.

Articolul 8 alin.(1) din Legea menționată prevede că, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs, numai în cazurile prevăzute expres de lege, în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Cu referire la termenul de declararea a recursului, instanța constată că Curtea de Apel Cahul a emis hotărârea la 07 octombrie 2016. Ulterior prin scrisoarea din 19 octombrie 2016 a expediat copia hotărârii Băncii Comerciale „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni.

La materialele dosarului nu există careva dovezi care să confirme data recepționării hotărârii, însă recurentul a indicat în recurs că a recepționat hotărârea instanței de insolvență la 25 octombrie 2016, astfel colegiul consideră că recursul depus la 04 noiembrie 2016 este depus în termen.

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu hotărârea contestată și prevederile legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, iar hotărârea Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2016 urmează a fi menținută, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 126 alin. (1), (2), (5) și (9) al Legii insolvenței, sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

Din materialele dosarului se constată că, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 17 decembrie 2009 s-a constatat insolvențarea debitorului societatea cu răspundere limitată CAP „Goteșteanca” și s-a intentat procesul de insolvență față de această întreprindere.

La 07 iulie 2016 administratorul autorizat Popa Valeriu a somat terțul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni în vederea înființării popririi asupra datoriei în sumă de 35802,45 lei derivată din neachitarea cheltuielilor de valorificare a bunurilor grevate cu garanții și cheltuieli de validare, în cadrul valorificării bunurilor grevate cu garanții în achitarea creanței creditorului garantat Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni în sumă de 860049,05 lei și i-a acordat termen de 5 zile de la data comunicării popririi pentru achitarea la contul de acumulare a debitorului (f.d.15-17).

Prin răspunsul din 14 iulie 2016 Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni i-a dat un răspuns lichidatorului CAP „Goteșteanca”. (f.d.17).

La 26 iulie 2016 lichidatorul CAP „Goteșteanca” Popa Valeriu s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de validare a popririi față de terțul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni.

Prin prisma prevederilor art. 126 alin. (9) din Legea insolvenței, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că administratorul insolvenței, a respectat termenul de sesizare a instanței de insolvență în vederea validării popririi.

Instanța de recurs constată că hotărîrea instanței de insolvență, a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor lor procedurale.

În susținerea opiniei enunțate, se constată că instanța de insolvență corect a stabilit circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, având la bază cumulul de probe prezentate de părți și în corespundere cu prevederile art. 130 Codul de procedură civilă.

Potrivit tabelului de validare a creanțelor creditorilor Coopertivei Agricole de Producere „Goteșteanca” în cadrul procedurii de insolvență, la 12 februarie 2010 creanța creditorului Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni în mărime de 860049,05 lei a fost validată și inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu titlu de creditor garantat.

Examinînd materialele dosarului colegiul conchide că, după valorificarea bunurilor grevate cu gaj, lichidatorul Valeriu Popa a transferat în contul creditorului garantat Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni suma 860049,05 lei, fapt confirmat prin notele de plată anexate la materialele dosarului: nr.810700197 din 26 februarie 2010 în sumă 211500 lei, nr.810700197 din 31 martie 2010 în sumă 150000 lei, nr.810700197 din 10 august 2010 în sumă 122000 lei, nr.6383638800 din 24 septembrie 2010 în suma 11500 lei, nr.6383642500 din 24 septembrie 2010 la suma 17500 lei, nr.3505207601 din 05 octombrie 2010 în sumă 26000 lei, nr.270575698 din 07 octombrie 2010 în sumă 40048 lei, și nr.5545234701 din 04 noiembrie 2010 în sumă 186452 lei, precum și prin extrasele din contul bancar al CAP "Goteșteanca", deținute la Banca Comercială "Moldova Agroindbank" societate pe acțiuni din 10 august 2010 și 25 septembrie 2010.

Art. 132 alin.(1) din Legea Insolvenței statuează că din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală *se scad cheltuielile de validare și de valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sînt incluse în masa debitoare*, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit.

Potrivit art.153 alin.(3) lit. a) din Legea Insolvenței se constată că fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și

plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art.68 alin.(4).

Prin urmare, instanța de recurs conchide că înscrisurile anexate la materialele dosarului demonstrează cu certitudine faptul că lichidatorul Cooperativei Agricole de Producere "Goteșteanca", a transferat integral creanța validată în sumă de 860049,05 lei, fără ține cont de prevederile art. art. 132 alin.(1), 153 alin.(3) lit. a) din Legea Insolvabilității și nu a reținut cheltuielile de validare și valorificare a masei debitoriale.

Colegiul consideră justă aprecierea instanței de insolvabilitate care a respins ca fiind nefondate argumentele tertului poprit, care prin răspunsul la somația lichidatorului Cooperativei Agricole de Producere "Goteșteanca" a indicat că înființarea popririi asupra datoriei în sumă de 35802,45 lei nu poate fi satisfăcută dat fiind faptul că a expirat termenul de trei ani prevăzut de art. 267 alin.1) din Codul civil, în interiorul căruia putea să-și apere dreptul încălcat, deoarece acțiunea a fost înaintată în interiorul termenului de prescripție.

De asemenea, instanța de recurs respinge ca nefondat și argumentul tertului poprit precum că Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni nu a fost citată legal de către instanța de insolvabilitate, deoarece din materialele cauzei rezultă că la 07 octombrie 2016 instanța de insolvabilitate Curtea de Apel Cahul a examinat în ședință publică cererea lichidatorului Cooperativei Agricole de Producție ”Goteșteanca”, Popa Valeriu cu privire la validarea popririi față de Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni.

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 07 octombrie 2016 (f.d.34-35) ședința de judecată s-a desfășurat în lipsa tertului poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni, citat legal (f.d.22).

În conformitate cu art.100 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea titlului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, reieșind din norma citată, se denotă că tertul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate pe acțiuni a fost citată legal în ședința de judecată a instanței de insolvabilitate, fapt confirmat prin avizul de recepție, care atestă că ultimul a recepționat citația instanței încă la 20 septembrie 2016.

Așadar, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia solicitării înaintate, argumentele aduse în susținerea acesteia se vor aprecia ca neîntemeiate și pur declarative.

Raportând circumstanțele de fapt ale pricinii la normele de drept reținute supra, Colegiul consideră că instanța de insolvabilitate corect a constatat că, Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societate nu a dat curs somației și nu a dorit executarea benevolă și respectiv, cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul Cooperativa Agricolă de Producție ”Goteșteanca”, Popa Valeriu, către tertul poprit Banca Comercială „Moldova Agroindbank” este întemeiată și corect a fost admisă fiind validată popririi și încasat din contul tertului a sumei de 35802,45 lei, în temeiul art. 126 alin. (11) din Legea insolvabilității.

În acest sens, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate corect a stabilit că datoria tertului poprit față de creditor este certă, pasibilă de a fi încasată și confirmată

prin înscrisurile anexate la cerere, iar în speță, probatoriul administrat confirmă temeinicia cererii de validare a popririi.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Banca Comercială „Moldova Agroindbank” societatea pe acțiuni.

Se menține hotărârea Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2016, prin care a fost validată poprirea și încasată de la terțul poprit Banca Comercială „Moldova-Agroinbank” societate pe acțiuni în beneficiul Cooperativei Agricole de Producție „Goteșteanaca” suma de 35802,45 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1074,07 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

judecători

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari